Eestimaa Kirjanduse Seltsi (Tallinnas) ja Eesti Kirjameeste Seltsi auliige.

M. J. Eisen, Tähtsad mehed II (1883), lk. 41—85; O. A. Kallio, E. L. (1902); Tietosanakirja V; E. Leino, E. L. (1909); A. R. Niemi, E. L. matkat I—II (1902).

M. J. E.

LÖWE, Ferdinand, eesti rahvaluule tõlkija, sünniaeg ja -koht teadmata, oli Peterburi teaduste akadeemia bibliotekaariks, hiljemini Tallinnas ametis ning asus 1879. a.-st peale Stuttgartis, kus suri a. 1889. L. töist on nimetada »Kalevipoja« saksakeelne tõlge. Selle I, II, III, IV (1—250) ja XVII laul ilmusid Verh. GEG X, 1889, selle terve tõlge aga Tallinnas a. 1900 V. Reimani väljaandel. Samuti on L. saksa keelde tõlkinud Kreutzvaldi muinasjutud (ilm. I Halles, 1869 ja II Tartus 1881).

F. L. »Kalevipoeg«, sissejuh., lk. XXVIII (W. Reiman); SB GEG 1889, lk. 168.

E. V-s.

LÖWENWOLDE, Gerhard Johann v., parun, Balti politiline tegelane, sünni-a. teadmata, teenis 1686. a. Riia rootsi garnisonis kaptenina, 1688 saadik majorina. 1695. a. mõisteti L. Stokholmis surma J. R. Patkuliga (vt.) läbikäimise ja selle kirjavahetuse kõrvaltoimetamise pärast, kuid juba samal a. anti temale kuninga poolt armu. Selle järel lahkus L. Liivimaalt, olles 1695. a. lõpul Kura hertsogi juures arhivaariks. 1699 võttis L. Saksi hoovimarssalina osa J. R. Patkuli poolt ettevõetud konspiratsioonist Rootsi vastu. 1700. a. oli L. ooberstleitnandina Saksi sõjaväes Riia all, 1701. a. Kura prints Ferdinandi hoovkonnas Danzigis. 1702. a. sai L. Saksi ja Poola salanõunikuks. Olnud vahepeal Saksi printsi Moritzi kasvatajaks, asus L. peale Poltava lahingut salanõunikuna Vene teenistusse. 1710. a. Riia kapituleerumise puhul venelastele, oli L. kindral Šeremetjevile abiks akordpunktide harutamise juures, püüdes oma mõju nii kapituleerujate kui ka piirajate juures kasutada kokkuleppe kiirendamiseks, aidates esimestele soodustusi läbi viia. — Okt. 1710 määrati L. tsaari täisvolinikuks Liivi- ja Eestimaale, ühtlasi sai ta ka 1711. a. asutatud 4-liikmelise komisjoni esimeheks, mille ülesandeks oli »riikliku ja eratulunduse läbivaatamine ja parandamine«. 1710—13 koondus L. kätte maa kõrgem tsiviilvõim. Neil aa., olgugi väga sagedasti ära rippudes tsaari instruktsioonidest ja võrdlemisi vähe enese algatust üles näidates, seadis L. jalule endise maavalitsuse ja tegi eeltöid eelreduktsiooniaegse maaomanduse jaluleseadmiseks. 1713. a. vürst Golitsõni määramisega kuberneriks kutsuti L. omalt kohalt ja määrati printsess Sophie-Charlotte õukonda ülemhoovimeistriks, kus ta püsis oma surmani juulis 1721.

W. Schulze, Die Familie L. (Inl. 1858, nr. 22); A. Buchholtz, Beitr. z. Lebensgesch. J. R. Patkuls (1893), lk. 120—22; O. Sjögren, J. R. Patkul (1882); J. Eckardt, Livland im XVIII Jahrh. (1876).

J. V.

LÖWIS OF MENAR, Andreas v., metsateadlane, sünd. 24. (27.?) XII 1777 Vanamõisas Läänemaal erusse läinud kõrgema sõjaväelase pojana, omandas koduse hariduse, teenis alates 1794. a. mõnda aega ratsakaardiväes Peterburis, reisis siis 1801. a. välismaale ja õppis Jeena ja Heidelbergi ülikoolis ja lõpuks Schwetzingeni metsainstituudis. Krahv Plateni ettepanekul kavatses L. of M. 1808. a. kodumaale tagasi pöördudes Vene metsaametkonnas teenistusse astuda, kuid loobus sellest mitmesuguste sekelduste tagajärjel ja asus isakoju elama. 1811. a. valiti ta äsjasurnud W. Chr. Friebe (vt.) asemele Liivimaa Üldkasuliku ja Ökonoomilise Ühingu alaliseks sekretäriks, kellena ta asus esiti Riias ja hiljemini Tartus. L. of M. suri 16. IX 1839 Kaipeni mõisas Riia lähedal. — L. of M.-i tegevus ülalmainitud ühingu sekretärina oli viljakas ja mitmekülgne. Erilist huvi avaldas ta Liivimaa metsanduse vastu, mil alal teda võib lugeda esimeseks tähtsamaks teerajajaks. L. of M.-i uurimused tamme levimise kohta Eesti- ja Liivimaal omavad praegugi veel väärtust. Oma muu tegevuse kõrval võttis L. of M. osa Struve korraldusel ja juhatusel teostatud Liivimaa trigonomeetrilisest mõõtmisest ja kaartide valmistamisest. L. of M. oli läinud sajandi 20-dail aa. Liivimaal ka esimesi ja agaramaid uue ratsionaalse põllundusliku süsteemi propageerijaid. Eriti suurt tähelepanu sel alal äratas kohalikus aadlis tema pikem kirjutis »Ansichten über die Ursachen und die wahrscheinliche Dauer der Wohlfeilheit aller Landes-Erzeugnisse . . .« (Livl. Jahrbücher d. Landwirtschaft, 1825, 1. Bd., 1 Stück). L. of M. soovitas selles siirduda kohalikes mõisus peenvillaliste lammaste massilisele kasvatamisele, milles ta nägi olulisemat vahendit valitsevast agraarkriisist väljapääsuks. Tema rahulik ja kindel argumentatsioon ei jäänud mõjuta ja leides toetust mitmelt poolt mujaltki aitas tunduvalt kaasa merinolambakasvatuse ja ühtlasi uue põllundusliku süsteemi levimisele Liivimaal. — L. of M.-i teistest töist mainitagu: Anleitung zur Forstwirtschaft für Livland (Riga u Dorpat, 1814); Einige Bemerk. zu der . . . in Dorpat erschien. Schrift: Ueber Verbesserung livländ. Bauerwohnungen (Dorpat, 1814); Denkmäler a. d. Vorzeit Liv- u. Ehstlands I—II (Riga u. Dorpat,